

**GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D
ZA 2012.GODINU**

Beograd, april 2013.

S A D R Ź A J:

I. GODIŠNJI KONSLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA	4
1. Finansijski izveštaj za 2012. godinu	4
1.1. Bilans stanja	5
1.2. Bilans uspeha	8
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	10
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu	12
1.5. Napomene uz finansijske izveštaje	16
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2012. godinu (u celini)	49
II. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA	96
1. Verodostojan prikaz razvoja i rezultata poslovanja Društva, a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva.....	97
2. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo.....	100
3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema.....	101
4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima	101
5. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja.....	101
III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA	101
IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	102
1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.....	102
2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom.....	102
3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.	102
V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA	102
VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA	103
VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA	103
VIII. NAPOMENA	103

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ ZA 2012.GODINU

**I. GODIŠNJI KONSOLIDOVANIFINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA
IZVEŠTAJEM REVIZORA**

1. Finansijski izveštaj za 2012. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj)**

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
850 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA - konsolidovani

7005018063859

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa računa razbiti	I Z O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I Z I S	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		8154773	7951069
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	20762	29907
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		7863784	7605529
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	14a	7842105	7582440
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	15	21679	23089
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		270227	315633
030 do 032, 039 (deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	16	590	26597
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	269637	289036
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		5321859	4028585
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	441627	372574
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		4880232	3656011
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	2010007	1786401
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		1209	1982
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	20	2218505	1423394
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	454958	279046

Broj zahteva:437129

Strana 2 od 18

Grupa računa račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	IZNOS	
				Vekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	195553	165181
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		14516	9561
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		13491148	11989221
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		13491148	11989221
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		42235	95431
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	23	11736345	10105161
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1871397	1871331
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1296631	1296631
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		576831	219331
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		8002598	6728971
35	VIII. GUBITAK	109		11112	11111
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		1754803	1881161
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	98267	99031
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		13946	120921
414, 415	1. Dugorocni krediti	114	25	13946	120921
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		1642590	1661201
42, osim 427	1. Kratkrocne finansijske obaveze	117	26	642247	548131
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	27	842668	982901
45 i 46	4. Ostale kratkrocne obaveze	120	28	28824	23721
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	29	105033	89491
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		23818	16941

- u hiljadama dinara

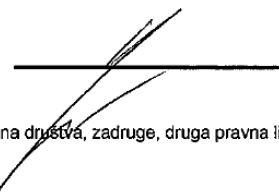
Grupa računa račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		0	2891
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		13491148	11989220
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	30	42235	95433

U BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjavanje Agencija za privredne registre		
850 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA - konsolidovani

7005018063866

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hiljadama dinara

Grupa poslovanja	Naziv poslovanja	AOP	Nabavna vrednost	Ukupno	
				tekućegodišnja	Prethodnogodišnja
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		7747069	7184548
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	7623835	7104500
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		13058	8292
630	3. Povećanje vrednosti zaliha ucinaka	204		78722	355094
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		53638	342518
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	85092	59180
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		6271680	6067891
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	7	675801	555340
51	2. Troškovi materijala	209	7	2213543	2362428
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	1045745	1021033
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	9	991293	969044
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	1345298	1160046
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1475389	1116657
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	400606	222346
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	217376	275881
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	24159	67623
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	12	314968	264200
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		1367810	866545
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		0	4917
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		12662	0

- u hiljadama dinara

Grupirana račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	IZNOS	
				tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1355148	871462
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	89369	71509
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	13	7841	17722
723	D. Isplaćena licna primanja poslodavcu	228			
	DJ. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		1273620	817675
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	A½. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232		1273620	817675
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233		1	1
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U BEOGRADU dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

07011458 Matični broj		Popunjavanje pravnog lica - preduzetnik 2011 Sifra delatnosti		100002942 PIB	
Popunjavanje Agencija za privredne registre					
850 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sedište : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE - konsolidovani

7005018063873

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

	2012	Prethodna godina	Prethodna godina
	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	8576270	7844736
1. Prodaja i primljeni avansi	302	8555509	7792381
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	434	838
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	20327	51517
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	6878826	6378975
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	5089078	4728597
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	1032676	994373
3. Plaćene kamate	308	1293	3167
4. Porez na dobitak	309	94397	93678
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	661382	559160
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1697444	1465761
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	126225	130145
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	20504	28593
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	0	24882
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	105721	76670
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1672991	1292033
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	878951	1283161
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	794040	8872
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	324	1546766	1161888

P O Z I C I J A	AOP	I z n o s	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	170317	0
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	106131	0
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328	64186	0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	233348	235561
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	233348	235561
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	63031	235561
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	8872812	7974881
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	8785165	7906569
DJ. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	87647	68312
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339		
A½. GOTOVINA NA POČETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	279046	236489
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	135264	65321
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	46999	91076
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	454958	279046

u BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
850 1 2 3	19	20 21 22 23 24 25 26
Vrsta posla		

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU - konsolidovani

7005018063897

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Redni broj	Opis promena	Kod	Osnovni kapital (red.br. 301)		Ostali kapitali (red.br. 302)		Naplata na uplateni kapitali (red.br. 303)		Emitovane vrednosne papire (red.br. 320)	
			2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011	401	1866516	414	4879	427		440	14576	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441		
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442		
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011 (red.br. 1+2-3)	404	1866516	417	4879	430		443	14576	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444		
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	62	419		432		445	322	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2011 (red.br. 4+5-6)	407	1866454	420	4879	433		446	14254	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447		
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448		
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine 2012 (red.br. 7+8-9)	410	1866454	423	4879	436		449	14254	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411	64	424		437		450	138	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438		451		
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine 2012 (red.br. 10+11-12)	413	1866518	426	4879	439		452	14392	

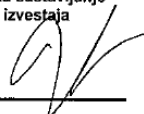
Red. br.	O.P.I.S.	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racun 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu partija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu partija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	453	1282354	466	505188	479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282354	469	505188	482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457	25	470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	285854	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282379	472	219334	485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282379	475	219334	488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476	357497	489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464	140	477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282239	478	576831	491		504	

Red. br.	OPIS	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak de. visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije udeli (ragun 037 237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8+9+10-11-12)
			10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	505	5911303	518	11112	531		544	9573704
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	508	5911303	521	11112	534		547	9573704
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	509	817675	522		535		548	817700
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	286238
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	511	6728978	524	11112	537		550	10105166
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	514	6728978	527	11112	540		553	10105166
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	515	1273620	528		541		554	1631319
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	516		529		542		555	140
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	517	8002598	530	11112	543		556	11736345

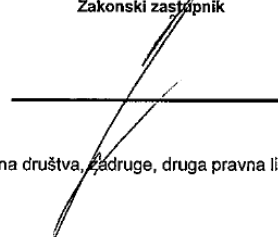
Redni broj	OPIS	AGP	Gubitak (značajna visina kapitala) (Grupa 29)
			14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	557	
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	558	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	564	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	569	

U BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

“Messer Tehnogas” AD Beograd

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI
IZVEŠTAJ
ZA 2012. GODINU

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

1. OSNIVANJE I DELATNOST

"Messer Tehnogas" AD Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili „Grupa“) je akcionarsko društvo sa registrovanim sedištem u Republici Srbiji, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

U toku 1997. godine, Matično preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Matičnog preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Matičnog preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%

Sedište Grupe je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Matično Preduzeće u svome sastavu ima četiri zavisna preduzeća i to: Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, Messer Bleone, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina i Messer Aligaz, Kartepe -Kocaeli, Turska, Messer Aligaz, Tirana, Albanija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bio je sledeći:

Preduzeće	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Messer Tehnogas, Beograd	354	363
Progas, Nikšić	5	5
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	27	27
Messer Albagaz, Tirana	25	25
Messer Aligaz, Istanbul	74	78
Ukupno	489	502

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Matično preduzeće vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2010. godine.

Takodje propisi Republike Srbije nisu u saglasnosti sa MSFI i u pogledu izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja, s obzirom da je Grupa članica Messer Group-e sa sedištem u Nemačkoj, i da je bila uključena u konsolidovane finansijske izveštaje Messer Group-e. Propisi Republike Srbije ne predviđaju izuzeće od obaveze sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja u takvim slučajevima, kako je to predviđeno MSFI, već nalažu izradu konsolidovanih finansijskih izveštaja ako je matično preduzeće registrovano van teritorije Republike Srbije.

Shodno napred navedenom, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji se ne smatraju izveštajima pripremljenim u skladu sa MSFI, već u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti;
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta matičnog preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima.

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Grupa nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2012. godini

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju Matično preduzeće i sledeća zavisna preduzeća u inostranstvu:

<u>Zavisno preduzeće</u>	<u>% vlasništva</u>
Progas, Nikšić	100%
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	100%
Messer Albagaz, Tirana	100%
Messer BH Gas, Sarajevo	100%
Messer Aligaz, Istanbul	99.95%

Sticanje učešća u kapitalu Grupe u zavisnim preduzećima Messer Aligaz, Istanbul i Messer Albagaz, izvršeno je kupovinom učešća od Messer Group-e. Shodno tome, ove transakcije se mogu smatrati kao transakcijama preduzeća pod zajedničkom kontrolom. Iako Matično preduzeće ima formalnu kontrolu nad navedenim zavisnim preduzećima, suštinska kontrola je u rukama Messer Group-e. Uzimajući u obzir napred navedeno, Grupa nije prezentirala u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima obelodanjivanje po segmentima u skladu sa MSFI 8 – „Segmenti poslovanja“ prevedenim u Republici Srbiji Rešenjem Ministarstva finansija Republike Srbije od 5. oktobra 2010. godine, s obzirom da ne postoji adekvatno izveštavanje po segmentima za Grupu kao celinu u smislu definicija prezentiranih u MSFI 8.

Zavisno pravno lice

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Matičnog preduzeća. Kontrola postoji kada Grupa ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja se trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunati su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012.	2011.
GBP	139,1901	124,6022
CHF		85,9121
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2012.	31.12.2012.	Prosečni 2011.	31.12.2011.
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	139,41	139,59	140,8411	138,93
TRY	2,3045	2,3452	1,9989	2,05900

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao kredit i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Grupa ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

AD "Messer Tehnogas", Beograd *Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje*

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	Procenjeni		Procenjeni	
	2012. %	vek trajanja u godinama	2011. %	vek trajanja u godinama
Građevinsko zemljište	0%		0%	
Građevinski objekti	2.5%	40	2.5%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači,	6.66%	15	6.66%	15
Kompjuterska oprema	33.33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20%	5	20%	5
Ostala oprema i alati	20%	5	20%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Biološka sredstva

Grupa nije imala biološka sredstva.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Grupa nije imala finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u zemljama u kojima posluju društva članica grupe, Grupa je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Matično preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Matično preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2012. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Grupe obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjene dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Grupa ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	EUR	USD	GBP	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	95.182	259		359.517	454.958
Potraživanja	670.142	0		1.339.865	2.010.007
Kratkoročni finansijski plasmani	1.476.746	16.373		725.386	2.218.505
Učeće u kapitalu	0	0		590	590
Ostala potraživanja	239.946	0	1.392	225.061	466.399
Ukupno	2.482.016	16.632	1.392	2.650.419	5.150.459
Kratkoročne finansijske obaveze				642.247	642.247
Obaveze iz poslovanja	294.530	11.461		536.676	842.668
Dugoročne obaveze	0	0		13.946	13.946
Ostale obaveze	8.074	0		149.601	157.675
Ukupno	302.604	11.461	0	1.342.470	1.656.536
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012.	2.179.411	5.171	1.392	1.307.949	3.493.923

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	106.524			172.522	279.046
Potraživanja	496.626			1.289.775	1.786.401
Kratkoročni finansijski plasmani	429.342		16.578	977.475	1.423.394
Učeće u kapitalu				26.597	26.597
Ostala potraživanja	258.672		566	196.968	456.206
Ukupno	1.291.164	0	17.144	2.663.337	3.971.645
Kratkoročne finansijske obaveze	21.347			526.786	548.133
Obaveze iz poslovanja	220.583	945	970	760.411	982.909
Dugoročne obaveze	40.810			80.112	120.922
Ostale obaveze	8.894			124.164	133.059
Ukupno	291.634	945	970	1.491.473	1.785.023
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2011	999.530	-945	16.173	1.171.864	2.186.622

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2012	2011
Finansijska sredstva	2.486.479	1.681.563
Finansijske obaveze	642.247	
Razlika	3.128.726	1.681.563
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	134.310	164.318
Finansijske obaveze		78.857
Razlika	134.310	243.175

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.).

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama	Do 3 meseca	3 meseca do 1 god	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	454.958	0	0	0	454.958
Potraživanja	1.810.534	199.473	0	0	2.010.007
Kratkoročni finansijkisi plasmani	2.218.505	0	0	0	2.218.505
Učeće u kapitalu	0	0	0	590	590
Ostala potraživanja	90.250	82.419	79.854	213.877	466.399
Ukupno	4.574.246	281.892	79.854	214.467	5.150.459
Kratkoročne finansijske obaveze	0	642.247	0	0	642.247
Obaveze iz poslovanja	675.858	166.810	0	0	842.668
Dugoročne obaveze	0	0	13.946	0	13.946
Ostale obaveze	111.967	45.708	0	0	157.675
Ukupno	787.825	854.765	13.946	0	1.656.536
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	3.786.422	-572.873	65.908	214.467	3.493.923

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama	Do 3 meseca	3 meseca do 1 god	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	279.046	0	0	0	279.046
Potraživanja	1.525.791	260.610	0	0	1.786.401
Kratkoročni finansijkisi plasmani	1.410.309	13.085	0	0	1.423.394
Učeće u kapitalu	0	0	0	26.597	26.597
Ostala potraživanja	154.357	12.241	46.722	242.886	456.206
Ukupno	3.369.503	285.936	46.722	269.483	3.971.645
Kratkoročne finansijske obaveze	0	548.133	0	0	548.133
Obaveze iz poslovanja	963.579	19.330	0	0	982.909
Dugoročne obaveze	0	0	120.922	0	120.922
Ostale obaveze	133.059	0	0	0	133.059
Ukupno	1.096.638	567.463	120.922	0	1.785.023
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	2.272.865	-281.527	-74.200	269.483	2.186.622

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembra 2012. godine Grupa raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 454.958 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 279.046 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja minimizira kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Grupa limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Grupe ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca i ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2012	Ispravka	Bruto 2011	Ispravka
		vrednosti 2012		vrednosti 2011
Nedospela potraživanja	1.483.170	0	1.216.069	
Docnja od 0-30 dana	178.090	0	246.420	
Docnja od 31-60 dana	132.078	0	154.618	
Docnja od 61-90dana	103.585	95.617	120.379	83.833
Docnja od 91-180 dana	209.387	195.594	200.540	200.540
Docnja od 181-360 dana	276.777	260.323	185.783	185.783
Docnja preko 360	845.542	836.806	671.430	671.430
Ukupno	3.228.629	1.388.341	2.795.239	1.141.586

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Stanje 01. januara	1.141.586	936.621
Povećanje	246.755	204.965
Smanjenje		
Otpis		
Stanje 31. decembra	1.388.341	1.141.586

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	2012	2011
Ukupne obaveze	1.754.803	1.884.054
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	454.958	279.046
Neto dugovanja	1.299.845	1.605.008
Sopstveni kapital	11.736.345	10.105.166
Kapital -Ukupno	13.036.190	11.710.174
Koeficijent zaduženosti u %	9,97	13,71

- *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze (uključujući dugoročna rezervisanja, dugoročne obaveze , kratkoročne obaveze)*
- ***Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.556.950	595.891
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	269.911	199.930
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.952.186	5.359.294
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	844.788	949.385
Ukupno	7.623.835	7.104.500

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od zakupnina	55.580	47.236
Ostali poslovni prihod	29.512	11.944
Ukupno	85.092	59.180

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljadama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost prodate robe	675.801	555.340
Ukupno	675.801	555.340

Troškovi materijala:

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi materijala za izradu	437.855	421.164
Troškovi ostalog materijala	103.599	113.431
Troškovi goriva i energije	1.672.089	1.827.833
Ukupno	2.213.543	2.362.428

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	732.159	717.624
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	184.904	183.673
Troškovi naknada po ugovoru o delu	18.625	17.115
Troškovi naknade fizičkim licima	11.680	1.698
Ostali lični rashodi i naknade	98.377	100.923
Ukupno	1.045.745	1.021.033

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi amortizacije	949.251	860.634
Troškovi rezervisanja	42.042	108.410
Ukupno	991.293	969.044

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi transportnih usluga	587.001	468.293
Troškovi usluga održavanja	122.120	113.056
Troškovi zakupnina	47.666	55.188
Troškovi sajma	933	1.456
Troškovi reklame i propagande	11.468	9.826
Troškovi ostalih usluga	83.362	91.224
Troškovi neproizvodnih usluga	341.574	272.275
Troškovi reprezentacije	11.648	9.249
Troškovi premija osiguranja	30.786	24.922
Troškovi platnog prometa	5.228	4.874
Troškovi članarina	2.430	2.521
Troškovi poreza	28.781	50.844
Ostali nematerijalni troškovi	72.301	56.318
Ukupno	1.345.298	1.160.046

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od kamata	106.495	78.174
Pozitivne kursne razlike	276.739	140.097
Ostali finansijski prihodi	17.372	4.075
Ukupno	400.606	222.346

U hiljadama RSD	2012	2011
Rashodi kamata	53.145	35.966
Negativne kursne razlike	161.200	235.129
Ostali finansijski rashodi	3.031	4.786
Ukupno	217.376	275.881

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	17.167	23.794
Dobici od prodaje materijala	895	3.527
Viškovi	66	24
Prihodi od smanjenja obaveza	1.024	24
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	0	13.215
Ostali prihodi	3.916	27.039
Naplaćena otpisana potraživanja	1.091	0
Ukupno	24.159	67.623

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Gubici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postojenja	11.080	52.851
Gubici od prodaje materijala	16	1.750
Manjkovi	77	77
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	26.594	5.489
Sudski troškovi, tužbe, kazne	0	210
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha	61	
Ostali nepomenuti rashodi	6.013	12.120
Rashodi obezvređenja dugoročnih fin. Plasmana	26.007	
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	245.120	191.703
Ukupno	314.968	264.200

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekući poreski rashodi	89.369	71.509
Odloženi poreski prihodi	7.840	17.722
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	81.529	53.787

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti	Ostala nemat. ulaganja	Ukupno
	i licence		
Nabavna vrednost			
Stanje 01.01.2012.godine	24.366	62.157	86.523
Povećanje		4648	4.648
Prenos sa drugih konta			0
Kursne razlike	2183	4187	6.370
Smanjenje	199		199
Stanje 31.12.2012. godine	26.350	70.992	97.342
Ispravka vrednost			0
Stanje 01.01.2012.godine	14.594	42.022	56.616
Amortizacija u toku godine	5.347	32.374	37.721
Kursne razlike	1338	-18.420	-17.082
Prenos sa drugih konta			0
Smanjenje	675		675
Stanje 31.12.2012. godine	20.604	55.976	76.580
Neto sadašnja vrednos 31.12.2011.	9.772	20.135	29.907
Neto sadašnja vrednos 31.12.2012	5.746	15.016	20.762

14. a) NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala osnovna sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa o.s	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 01.01.2012.godine	1.873.353	11.797.172	92.795	385.363	3.423	14.152.106
Povećanje	20.590	420.594	2.483	371.419	0	815.086
Prenos sa drugih konta	108.389	227.019		-345.484	10.076	0
Kursne razlike	78.879	458.976	-45.869	8.514	0	500.500
Smanjenje	2.482	49.240	0	0	0	51.722
Stanje 31.12.2012. godine	2.078.729	12.854.521	49.409	419.812	13.499	15.415.970
Ispravka vrednost						
Stanje 01.01.2012.godine	768.555	5.775.130	22.558	0	3.423	6.569.666
Amortizacija u toku godine	48.554	856.183	4.558	0	1.119	910.414
Kursne razlike	3.514	156.813	-22.558	0	0	137.769
Prenos sa drugih konta	1.365	-1.365	0	0	0	0
Smanjenje	2.280	41.704		0		43.984
Stanje 31.12.2012. godine	819.708	6.745.057	4.558	0	4.542	7.573.865
Neto sadašnja vrednost na dan 31.12.2011.	1.104.798	6.022.042	70.237	385.363	0	7.582.440
Neto sadašnja vrednost 31.12.2012	1.259.021	6.109.464	44.851	419.812	8.957	7.842.105

15. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost u 000 RSD		
Stanje 01.01.2012.godine	63.267	63.267
Smanjenje	0	0
Stanje 31.12.2012. godine	63.267	63.267
Ispravka vrednosti		
Stanje 01.01.2012.godine	40.177	38.765
Amortizacija u toku perioda	1.411	1.413
Smanjenje	0	0
Stanje 31.12.2012. godine	41.588	40.178
Neto sadašnja vrednost 2012.	21.679	23.089

Investicione nekretnine u iznosu odnose na zgrade date u zakup i to na lokaciji Rakovica , dato Hoyer-u u zakup. Zatim Prodajni centar u Novom Sadu. Stara lokacija u Nišu i Kraljevu je data u zakup.

16. UČEŠĆE U KAPITALU

U hiljadama RSD	2012	2011
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravkaučešće u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	
Učešće u kapitalu ostala pravna lica	18.803	18.803
Ispravka vrednosti ost.pr.lica	-18.213	-18.213
Ukupno	590	26.597

Grupa je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Ostali dugoročni plasani	270.046	289.534
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	89	
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasman	-498	-498
Ukupno	269.637	289.036

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2012	2011
Materijal i rezervni delovi	70.097	58.572
Nedovršana proizvodnja	50.999	29.039
Gotovi proizvodi	26.068	57.083
Roba	114.223	73.923
Dati avansi	180.240	153.957
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno	441.627	372.574

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Kupci u zemlji	2.553.947	2.795.239
Kupci u inostranstvu	674.682	
Ispravka vrednosti kupaca	-1.388.341	-1.141.586
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	156.638	121.791
Ostala potraživanja	30.105	29.072
Ispravka vrednosti ostalih potraživanj	-17.024	-18.115
Ukupno	2.010.007	1.786.401

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročni krediti u zemlji	9.675	13.085
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	4.807
Ostali kratkoročni plasmani	2.208.830	1.410.309
Ispravka vrednosti hartij od vr.kojima se trg.	-3.784	-4.807
Ukupno	2.218.505	1.423.394

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2012	2011
Hartije od vrednosti	291	383
Blagajna i ostala novčana sreestva	1.915	511
Devizni i dinarski tekući račun	452.752	278.152
Ukupno	454.958	279.046

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Porez na dodatu vrednost	171.803	124.064
Unapred plaćeni troškovi	12.554	6.686
Ostal AVR	11.196	34.438
Ukupno	195.553	165.188

23. OSNOVNI KAPITAL

Kapital konsolidovanog preduzeća:

U hiljadama RSD	2012	2011
Akcijski kapital	1.866.518	1.866.454
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	14.397	14.254
Zakonske rezerve	367.078	367.078
Statutarne rezerve	915.161	915.301
Revalorizacione rezerve	576.826	219.334
Neraspoređena dobit	8.002.598	6.728.978
Gubitak	-11.112	-11.112
Ukupno	11.736.345	10.105.166

Struktura akcijskog kapitala pojedinačnog preduzeća Messer Tehnogas na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih	% učešća
	akcija u 2012	
Messer Group GmbH	849.396	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06
Ukupno	1.036.658	100

Struktura udela u Progasu doo:

Udeli	Vrednost u EUR	%
Messer Tehnogas	1.225.750	100
Ukupno	1.225.750	100

Struktura udela u Messer Bleone doo:

Udeli	Vrednost u EUR	% udela
Messer Tehnogas	220.000	100
Ukupno	220.000	100

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Struktura udela u Messer BH GAS doo:

Udeli	Vrednost u EUR	% udela
Messer Tehnogas	8.500.000	100
Ukupno	8.500.000	100

Struktura akcionara u Messer Albagaz, Tirana

Udeli	Vrednost u ALL	% udela
Messer Tehnogas	505.272.000	100
Ukupno	505.272.000	100

Struktura akcionara u Messer Aligasu:

	Broj akcija	%
Messer Tehnogas	2.122.276.638	99,95
Messer Austrija	274.984	0,01
Messer Bulgaria	274.984	0,01
Messer Hungarogas	274.984	0,01
Messer Tatrugas	274.984	0,01
Ernst Bode	1	0,00
Wolfgang Indenhuck	1	0,00
Adof Walth	1	0,00
Ukupno	2.123.376.577	100,00

Kapital manjinskih akcionara u Messer Aligasu u turskim lirama:

U Turskim lirama na dan 31.12.2012	Ukupan kapital	Manjinski kapital
Osnovni kapital	21.233.766	10.999

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan akcijski kapital u Messer Tehnogas-u podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Osnovna zarada po akciji je 1.228 RSD. U 2011. ona je iznosila 789 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja

U hiljadama RSD	2012	2011
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	97.364	97.364
Ostala dugoročna rezervisanja	903	1.668
Ukupno	98.267	99.032

25. DUGOROČNE OBAVEZE

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Dugoročni krediti	13.946	120.922
Ukupno	13.946	120.922

Sa Agencijom za privatizaciju koja je punomoćnik prodavca RTB Bor u rekonstrukciji zaključen je Ugovoru br.3428 od 4.07.2009 od dana preduzeće je steklo vlasništvo nad kisekanom Bor. Vrednost osnovnih sredstava je 2.500.000 USD tj. 1.772.421,80 EUR na dan zaključenja ugovora. Od ukupnog iznosa 45% plaćeno je po Ugovoru, a 55% ugovorene cene uplatiće se u pet jednakih godišnjih rata od po 194.966,40 EUR koje se uvećavaju za kamatu obračunatu po šestomesečnom EURIBOR +2%. Messer Tehnogas je izmirio ovu svoju obavezu.

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročne finansijske obaveze	642.247	548.133
Ukupno	642.247	548.133

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Primljeni avansi	38.654	35.182
Dobavljači u zemlji i inostranstvu	643.497	825.362
Osale obaveze iz poslovanja	511	574
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	160.006	121.791
Ukupno	842.668	982.909

28. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveza za neto zareda i naknade zarada	12.610	2.552
Obavza za poreze na zarade i naknade	502	33
Obaveze za doprinose na zarade i naknade	7.605	898
Obaveze na teret poslodavca za zareda	0	333
Ostale obaveze	8.107	19.905
Ukupno	28.824	23.721

29. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR

U hiljadama RSD	2012	2011
PVR	69.285	30.595
Obaveze za ostale javne prihode	55	31.394
Obaveze za porez na dodatu vrednost	35.693	27.509
Ukupno	105.033	89.498

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Tuđa roba na zalihama		
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.991	94.189
Ostalo	1.074	1.074
Stanje na dan 31 decembar	42.235	95.433

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Societe General banke.

31. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2012	2011
Neto dobitak	1.273.620	817.675
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji (u RSD)	1.228	789

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Odnos sa povezanim preduzećima – potraživanja:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Tehnoplina	785.793	655.325
Messer Croatia Plin	238.158	67.995
Messer Hungarogas	182.154	181.468
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Romania	76.668	98.405
Messer Mostar Plin	53.964	30.448
Messer Vardar Tehnogas	46.141	55.328
Messer Slovenija	43.697	41.895
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Technoga Praga	3.229	
Messer Group	1.621	
Messser Ukraina	79	
Messer Austria		1733
Ukupno	1.590.107	1.313.926

Potraživanja za date avanse:

	RSD 000	RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	106.185	107.857
Ukupno	107.857	107.857

Odnos sa povezanim preduzećima – obaveze:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Group	92.271	130.530
Messer Vardar Tehnogas	16.230	30.985
Messer Croatia plin	15.953	2.784
Messer Austria	13.758	17.011
MEC	8.966	
Messer Hungarogas	7.207	2.143
Messer Information Services	3.753	4.400
Messer Gas Pack	2.942	35.272
ASCO Carbon Dioxid	477	941
Messer Francuska	237	
Messer Belgija	73	
Messer Tehnoplina		35.473
Messer Mostar		6.174
Messer Tehnogas, Prag		564
Messer Meical Austria		476
Messer Bulgaria		153
Ukupno	161.867	266.906

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Odnos sa povezanim preduzećima – prihod:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Tehnoplina	785.793	655.325
Messer Croatia Plin	238.158	67.995
Messer Hungarogas	182.154	181.468
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Romania	76.668	98.405
Messer Mostar Plin	53.964	30.448
Messer Vardar Tehnogas	46.141	55.328
Messer Slovenija	43.697	41.895
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Technoga Praga	3.229	
Messer Group	1.621	
Messser Ukraina	79	
Messer Austria		1733
Ukupno	1.590.107	1.313.926

	2012	2011
Obaveze za kredite	EUR 000	EUR 000
Messer Mostar	4.647	4.034
Messer Tehnoplina	1.000	1.000
Ukupno	5.647	5.034

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Grupa je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2011. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2011. godine Grupa je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 97.364 hiljada.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testla		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno		40.991

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Povećanje cene električne energije za potrošače na visokom naponu od 1. januara 2013. izazvaće momentalno povećanje troškova i negativan uticaj na rezultat kompanije u narednom periodu. Promena dobavljača električne energije u februaru 2013. godine, čija je cena niža od ponuđene cene EPS-a, u manjoj meri će ublažiti negativan uticaj povećanja cene struje na rezultat.

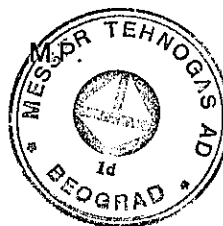
Pored ovog drastičnog povećanja troškova, neizvesna situacija u vezi sa tenderom za strateškog partnera Železare Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, i zaustavljanje proizvodnje u ovoj čeličani, takođe će imati negativan efekat na rezultat kompanije.

U Beogradu 10.04.2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2012. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Telephone: +381 11 20 50 500
Fax: +381 11 20 50 550
E-mail: info@kpmg.rs
Internet: www.kpmg.rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D. BEOGRAD

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas A.D., Beograd., (u daljem tekstu: „Društvo“), koji se sastoje od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2012. godine, konsolidovanog bilansa uspeha, konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu i konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji, i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su neophodne za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od naše procene, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni rizika uzimamo u obzir interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno konsolidovano finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2012. godine, konsolidovane rezultate poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, i sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji važećim u Republici Srbiji.

Ostalo

Konsolidovani finansijski izveštaji Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2011. godine bili su predmet revizije drugog revizora koji je dana 3. aprila 2012. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove finansijske izveštaje.

Beograd, 19. april 2013. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Đorđe Dimić
Ovlašćeni revizor

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
07011458	2011	100002942			
Maticni broj	Sifra delatnosti	PIB			
Popunjiva Agencija za privredne registre					
850					
1 2 3	19	20	21	22	23 24 25 26
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS STANJA - konsolidovani

7005018063859

na dan 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Grupa računarske grupe	P O Ž I G N I J A	AOP	Namerna broj	I Z B O S	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		8154773	7951069
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	14	20762	29907
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		7863784	7605529
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028(deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	14a	7842105	7582440
024, 027(deo), 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007	15	21679	23089
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Bioloska sredstva	008			
	V. DUGOROCNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		270227	315633
030 do 032, 039(deo)	1. Ucesca u kapitalu	010	16	590	26597
033 do 038, 039(deo) minus 037	2. Ostali dugorocni finansijski plasmani	011	17	269637	289036
	B. OBRTNA IMOVINA (013+014+015)	012		5321859	4028585
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	18	441627	372574
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014			
	III. KRATKOROCNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		4880232	3656011
20, 21 i 22, osim 223	1. Potrazivanja	016	19	2010007	1786401
223	2. Potrazivanja za vise placen porez na dobitak	017		1209	1982
23 minus 237	3. Kratkorocni finansijski plasmani	018	20	2218505	1423394
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	21	454958	279046

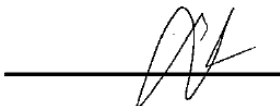
Grupa računa račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	IZNOS	
				Vekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	22	195553	165181
288	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021		14516	9561
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		13491148	11989221
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		13491148	11989221
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		42235	95431
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	23	11736345	10105161
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		1871397	1871331
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		1296631	1296631
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		576831	219331
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106			
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107			
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108		8002598	6728971
35	VIII. GUBITAK	109		11112	11111
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		1754803	1881161
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	24	98267	99031
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		13946	120921
414, 415	1. Dugorocni krediti	114	25	13946	120921
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugorocne obaveze	115			
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		1642590	1661201
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	26	642247	548131
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	27	842668	982901
45 i 46	4. Ostale kratkorocne obaveze	120	28	28824	23721
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	29	105033	89491
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		23818	16941

- u hiljadama dinara

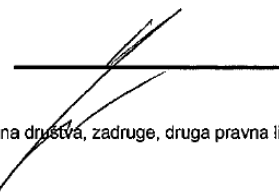
Grupa računa račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		0	2891
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		13491148	11989220
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	30	42235	95433

U BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjava pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjava Agencija za privredne registre		
850 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

BILANS USPEHA - konsolidovani

7005018063866

u period 01.01.2012 do 31.12.2012

- u hiljadama dinara

Grupa poslovanja	Naziv poslovanja	AOP	Nabavna vrednost	Ukupno	
				tekućegodišnja	prethodnogodišnja
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		7747069	7184548
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	7623835	7104500
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		13058	8292
630	3. Povecanje vrednosti zaliha ucinaka	204		78722	355094
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		53638	342518
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	6	85092	59180
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		6271680	6067891
50	1. Nabavna vrednost prodane robe	208	7	675801	555340
51	2. Troskovi materijala	209	7	2213543	2362428
52	3. Troskovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	8	1045745	1021033
54	4. Troskovi amortizacije i rezervisanja	211	9	991293	969044
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	10	1345298	1160046
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		1475389	1116657
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	11	400606	222346
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	11	217376	275881
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	12	24159	67623
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	12	314968	264200
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		1367810	866545
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221		0	4917
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		12662	0

- u hiljadama dinara

Grupirana račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	IZNOS	
				tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1355148	871462
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	13	89369	71509
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	13	7841	17722
723	D. Isplaćena licna primanja poslodavcu	228			
	DJ. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 228)	229		1273620	817675
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 225+ 226- 227 + 228)	230			
	A½. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232		1273620	817675
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233		1	1
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U BEOGRADU dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

07011458 Matični broj		Popunjavanje pravno lice - preduzetnik 2011 Sifra delatnosti		100002942 PIB	
Popunjavanje Agencija za privredne registre					
850 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sedište : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE - konsolidovani

7005018063873

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

	2012	Prethodna godina	Prethodna godina
	3	4	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	8576270	7844736
1. Prodaja i primljeni avansi	302	8555509	7792381
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	434	838
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	20327	51517
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	6878826	6378975
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	5089078	4728597
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	1032676	994373
3. Plaćene kamate	308	1293	3167
4. Porez na dobitak	309	94397	93678
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	661382	559160
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	1697444	1465761
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	126225	130145
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	20504	28593
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	0	24882
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	105721	76670
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	1672991	1292033
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	878951	1283161
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	794040	8872
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	324	1546766	1161888

- u hiljadama dinara

P O Z I C I J A	AOP	I z n o s	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	170317	0
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	106131	0
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328	64186	0
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	233348	235561
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	233348	235561
3. Finansijski lizing	332		
4. Isplacene dividende	333		
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	63031	235561
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	8872812	7974881
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	8785165	7906569
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	87647	68312
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339		
A½. GOTOVINA NA POČETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	279046	236489
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	135264	65321
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	46999	91076
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	454958	279046

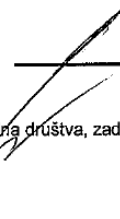
u BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruga, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
07011458 Maticni broj	2011 Sifra delatnosti	100002942 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
850 1 2 3	19	20 21 22 23 24 25 26
Vrsta posla		

Naziv : "MESSER TEHNOGAS" AD - KONSOLIDOVAN

Sediste : BEOGRAD, BANJIČKI PUT 62

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU - konsolidovani

7005018063897

u periodu od 01.01.2012. do 31.12.2012. godine

- u hiljadama dinara

Redni broj	Opis promena	Godina	Osnovni kapital (red.br. 301)		Ostali kapitali (red.br. 302)		Kumulirani ukupni kapitali (red.br. 303)	
			2011	2012	2011	2012	2011	2012
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011	401	1866516	414	4879	427	440	14576
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428	441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429	442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2011 (red.br. 1+2-3)	404	1866516	417	4879	430	443	14576
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431	444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	62	419		432	445	322
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2011 (red.br. 4+5-6)	407	1866454	420	4879	433	446	14254
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434	447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435	448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine 2012 (red.br. 7+8-9)	410	1866454	423	4879	436	449	14254
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411	64	424		437	450	138
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425		438	451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine 2012 (red.br. 10+11-12)	413	1866518	426	4879	439	452	14392

Red. br.	O.P.I.S.	AOP	Rezerve (racun 321, 322)	AOP	Revalorizacione rezerve (racun 330 i 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu partija od vrednosti (racun 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu partija od vrednosti (racun 333)
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	453	1282354	466	505188	479		492	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	456	1282354	469	505188	482		495	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457	25	470		483		496	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471	285854	484		497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	459	1282379	472	219334	485		498	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		486		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	462	1282379	475	219334	488		501	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476	357497	489		502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464	140	477		490		503	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	465	1282239	478	576831	491		504	

Red. br.	OPIS	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije udeli (ragun 037 237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3-4+5+6+7+8-9+10-11-12)
			10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	505	5911303	518	11112	531		544	9573704
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	508	5911303	521	11112	534		547	9573704
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	509	817675	522		535		548	817700
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510		523		536		549	286238
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	511	6728978	524	11112	537		550	10105166
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	514	6728978	527	11112	540		553	10105166
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	515	1273620	528		541		554	1631319
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	516		529		542		555	140
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	517	8002598	530	11112	543		556	11736345

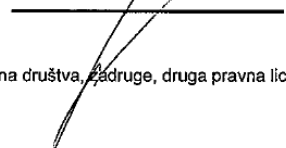
Redni broj	OPIS	AGP	Gubitak (značajna visina kapitala) (Grupa 29)
			14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	557	
2	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - povećanje	558	
3	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - povećanje	564	
9	Ispravka materijalno značajnih gresaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	568	
13	Stanja na dan 31.12. tekuće godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	569	

U BEOGRADU, dana 10.4. 2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12 i 118/12)

“Messer Tehnogas” AD Beograd

NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI
IZVEŠTAJ
ZA 2012. GODINU

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

1. OSNIVANJE I DELATNOST

"Messer Tehnogas" AD Beograd (u daljem tekstu "Matično preduzeće" ili „Grupa“) je akcionarsko društvo sa registrovanim sedištem u Republici Srbiji, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

U toku 1997. godine, Matično preduzeće je transformisano u akcionarsko društvo, a prema Ugovoru o osnivanju od 15.09.1997. godine, izvršena je dokapitalizacija preduzeća od strane "Messer Griesheim" GmbH, Frankfurt, koji postaje većinski akcionar sa učešćem od 60% u kapitalu Matičnog preduzeća. Rešenjem br. XII-Fi.11928/02 od 04.11.2002. godine Trgovinskog suda u Beogradu, registrovano je smanjenje vrednosti i promena strukture osnovnog kapitala Matičnog preduzeća. Sadašnji vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%

Sedište Grupe je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Matično Preduzeće u svome sastavu ima četiri zavisna preduzeća i to: Progas, Nikšić, Republika Crna Gora, Messer Bleone, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Sarajevo, Bosna i Hercegovina i Messer Aligaz, Kartepe -Kocaeli, Turska, Messer Aligaz, Tirana, Albanija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Progas, Nikšić	Vuka Karadžića bb
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Sarajevo	Rajlovačka bb,
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Aligaz, Turska, Kartepe-Kocaeli	Yani Demiryolu Cd.No60

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine bio je sledeći:

Preduzeće	31. decembar 2012.	31. decembar 2011.
Messer Tehnogas, Beograd	354	363
Progas, Nikšić	5	5
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	4	4
Messer BH Gas, Sarajevo	27	27
Messer Albagaz, Tirana	25	25
Messer Aligaz, Istanbul	74	78
Ukupno	489	502

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Matično preduzeće vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srbije (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, pri čemu se pod profesionalnom regulativom podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“), Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja („MSFI“) i tumačenja koja su sastavni deo standarda, odnosno tekst MRS i MSFI, koji je u primeni, ne uključuje osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski materijal.

Izmene postojećih MRS i prevod novih MSFI, kao i tumačenja koja su sastavni deo standarda izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenje MSFI do 1. januara 2009. godine, su zvanično usvojeni nakon odluke ministra finansija br. 401-00-1380/2010-16 i objavljeni su u Službenom glasniku RS 77/2010. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu bili primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 114/2006, 5/2007, 119/2008 i 2/2010, 101/12, 118/12), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nisu usaglašeni sa onim predviđenim u revidiranom MRS 1 – Prikazivanje finansijskih izveštaja, čija je primena obavezna za obračunske periode koji počinju na dan 1. januara 2010. godine.

Takodje propisi Republike Srbije nisu u saglasnosti sa MSFI i u pogledu izrade konsolidovanih finansijskih izveštaja, s obzirom da je Grupa članica Messer Group-e sa sedištem u Nemačkoj, i da je bila uključena u konsolidovane finansijske izveštaje Messer Group-e. Propisi Republike Srbije ne predviđaju izuzeće od obaveze sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja u takvim slučajevima, kako je to predviđeno MSFI, već nalažu izradu konsolidovanih finansijskih izveštaja ako je matično preduzeće registrovano van teritorije Republike Srbije.

Shodno napred navedenom, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji se ne smatraju izveštajima pripremljenim u skladu sa MSFI, već u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za sledeće pozicije:

- Finansijski instrumenti po fer vrednosti kroz bilans uspeha se vrednuju po fer vrednosti;
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta matičnog preduzeća i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentirane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme,
- Napomena 3.6 – Obezvredjenje vrednosti nefinansijske imovine,
- Napomena 3.4 – Obezvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja,
- Napomena 33(a) – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova,
- Napomena 3.11 - Penzije i ostale naknade zaposlenima.

2.5. Promene u računovodstvenim politikama

Grupa nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2012. godini

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima izveštavanja.

3.1. Konsolidacija

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji Grupe obuhvataju Matično preduzeće i sledeća zavisna preduzeća u inostranstvu:

Zavisno preduzeće	% vlasništva
Progas, Nikšić	100%
Messer Bleone, Kosovska Mitrovica	100%
Messer Albagaz, Tirana	100%
Messer BH Gas, Sarajevo	100%
Messer Aligaz, Istanbul	99.95%

Sticanje učešća u kapitalu Grupe u zavisnim preduzećima Messer Aligaz, Istanbul i Messer Albagaz, izvršeno je kupovinom učešća od Messer Group-e. Shodno tome, ove transakcije se mogu smatrati kao transakcijama preduzeća pod zajedničkom kontrolom. Iako Matično preduzeće ima formalnu kontrolu nad navedenim zavisnim preduzećima, suštinska kontrola je u rukama Messer Group-e. Uzimajući u obzir napred navedeno, Grupa nije prezentirala u priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima obelodanjivanje po segmentima u skladu sa MSFI 8 – „Segmenti poslovanja“ prevedenim u Republici Srbiji Rešenjem Ministarstva finansija Republike Srbije od 5. oktobra 2010. godine, s obzirom da ne postoji adekvatno izveštavanje po segmentima za Grupu kao celinu u smislu definicija prezentiranih u MSFI 8.

Zavisno pravno lice

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Matičnog preduzeća. Kontrola postoji kada Grupa ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja se trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja ("going concern")

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja ("going concern" konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunati su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	2012.	2011.
GBP	139,1901	124,6022
CHF		85,9121
USD	86,1763	80,8662
EUR	113,7183	104,6409

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2012.	31.12.2012.	Prosečni 2011.	31.12.2011.
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	139,41	139,59	140,8411	138,93
TRY	2,3045	2,3452	1,9989	2,05900

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31. decembar 2012. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan sastavljanja bilansa stanja krediti se prikazuju po nominalnoj vrednosti umanjenoj za iznos otplaćenih rata. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao kredit i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

AD "Messer Tehnogas", Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Grupa ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

AD "Messer Tehnogas", Beograd *Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje*

Obezbvredjenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezbvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezbvredjenja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana za kupce u zemlji i 90 dana za kupce u inostranstvu, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi rukovodstvo Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi rukovodstvo Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od dana u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od tri godina, uz korišćenje amortizacione stope od 33%.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, na nabavnu vrednost.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	Procenjeni		Procenjeni	
	2012. %	vek trajanja u godinama	2011. %	vek trajanja u godinama
Građevinsko zemljište	0%		0%	
Građevinski objekti	2.5%	40	2.5%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači,	6.66%	15	6.66%	15
Kompjuterska oprema	33.33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20%	5	20%	5
Ostala oprema i alati	20%	5	20%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade i oprema) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Biološka sredstva

Grupa nije imala biološka sredstva.

3.9. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene. Utvrđivanje prosečne ponderisane cene vrši se posle svakog ulaza materijala.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.10. Lizing

Grupa nije imala finansijske lizinge.

3.11. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u zemljama u kojima posluju društva članica grupe, Grupa je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Pojedinačnim kolektivnim ugovorom o radu, Matično preduzeće je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 3 bruto mesečne zarade koju je zaposleni ostvario u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, a koje pri tom ne mogu biti manje od 3 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Pored toga, Matično preduzeće, na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2012. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2012. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.12. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

3.13. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, zakonske rezerve, statutarne rezerve i neraspoređenu dobit.

Kapital Grupe obrazovan je iz uloženi sredstava osnivača Grupe u novčanom obliku. Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.14. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti, dobiti od prodaje materijala, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode, koji se evidentiraju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit preduzeća. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Zakon o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije obvezniku koji izvrši ulaganja u osnovna sredstva priznaje pravo na poreski kredit u visini od 20% izvršenog ulaganja, s tim što poreski kredit ne može biti veći od 50% obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od deset godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Informacije o ogranku

Grupa ima ogranak u Nikšiću, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2012. godine:

U hiljadama RSD	EUR	USD	GBP	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	95.182	259		359.517	454.958
Potraživanja	670.142	0		1.339.865	2.010.007
Kratkoročni finansijski plasmani	1.476.746	16.373		725.386	2.218.505
Učeće u kapitalu	0	0		590	590
Ostala potraživanja	239.946	0	1.392	225.061	466.399
Ukupno	2.482.016	16.632	1.392	2.650.419	5.150.459
Kratkoročne finansijske obaveze				642.247	642.247
Obaveze iz poslovanja	294.530	11.461		536.676	842.668
Dugoročne obaveze	0	0		13.946	13.946
Ostale obaveze	8.074	0		149.601	157.675
Ukupno	302.604	11.461	0	1.342.470	1.656.536
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2012.	2.179.411	5.171	1.392	1.307.949	3.493.923

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2011. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	106.524			172.522	279.046
Potraživanja	496.626			1.289.775	1.786.401
Kratkoročni finansijski plasmani	429.342		16.578	977.475	1.423.394
Učeće u kapitalu				26.597	26.597
Ostala potraživanja	258.672		566	196.968	456.206
Ukupno	1.291.164	0	17.144	2.663.337	3.971.645
Kratkoročne finansijske obaveze	21.347			526.786	548.133
Obaveze iz poslovanja	220.583	945	970	760.411	982.909
Dugoročne obaveze	40.810			80.112	120.922
Ostale obaveze	8.894			124.164	133.059
Ukupno	291.634	945	970	1.491.473	1.785.023
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2011	999.530	-945	16.173	1.171.864	2.186.622

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2012	2011
Finansijska sredstva	2.486.479	1.681.563
Finansijske obaveze	642.247	
Razlika	3.128.726	1.681.563
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	134.310	164.318
Finansijske obaveze		78.857
Razlika	134.310	243.175

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.).

Grupa vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja, pre svega za dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju. Aktivnosti upravljanja rizicima imaju za cilj da optimiziraju neto rashod od kamata, uz uslov da su tržišne kamatne stope na nivou koju je u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2012. godine:

U hiljadama	Do 3 meseca	3 meseca do 1 god	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	454.958	0	0	0	454.958
Potraživanja	1.810.534	199.473	0	0	2.010.007
Kratkoročni finansijkisi plasmani	2.218.505	0	0	0	2.218.505
Učeće u kapitalu	0	0	0	590	590
Ostala potraživanja	90.250	82.419	79.854	213.877	466.399
Ukupno	4.574.246	281.892	79.854	214.467	5.150.459
Kratkoročne finansijske obaveze	0	642.247	0	0	642.247
Obaveze iz poslovanja	675.858	166.810	0	0	842.668
Dugoročne obaveze	0	0	13.946	0	13.946
Ostale obaveze	111.967	45.708	0	0	157.675
Ukupno	787.825	854.765	13.946	0	1.656.536
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	3.786.422	-572.873	65.908	214.467	3.493.923

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2011. godine:

U hiljadama	Do 3 meseca	3 meseca do 1 god	1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	279.046	0	0	0	279.046
Potraživanja	1.525.791	260.610	0	0	1.786.401
Kratkoročni finansijkisi plasmani	1.410.309	13.085	0	0	1.423.394
Učeće u kapitalu	0	0	0	26.597	26.597
Ostala potraživanja	154.357	12.241	46.722	242.886	456.206
Ukupno	3.369.503	285.936	46.722	269.483	3.971.645
Kratkoročne finansijske obaveze	0	548.133	0	0	548.133
Obaveze iz poslovanja	963.579	19.330	0	0	982.909
Dugoročne obaveze	0	0	120.922	0	120.922
Ostale obaveze	133.059	0	0	0	133.059
Ukupno	1.096.638	567.463	120.922	0	1.785.023
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2011	2.272.865	-281.527	-74.200	269.483	2.186.622

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima značajan broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Na dan 31. decembra 2012. godine Grupa raspolaže gotovinom i gotovinskim ekvivalentima u ukupnom iznosu od RSD 454.958 hiljada (31. decembar 2011. godine: RSD 279.046 hiljada), što po proceni rukovodstva predstavlja minimizira kreditni rizik po osnovu ovih finansijskih sredstava.

Grupa limitira izloženost prema kreditnom riziku time što vrši ulaganje svojih sredstava samo u visoko likvidne hartije od vrednosti onih pravnih lica koja imaju zadovoljavajući kreditni rejting. Rukovodstvo Grupe ne očekuje da može doći do neispunjenja obaveza druge ugovorne strane po ovom osnovu.

Potraživanja od kupaca i ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Bruto 2012	Ispravka	Bruto 2011	Ispravka
		vrednosti 2012		vrednosti 2011
Nedospela potraživanja	1.483.170	0	1.216.069	
Docnja od 0-30 dana	178.090	0	246.420	
Docnja od 31-60 dana	132.078	0	154.618	
Docnja od 61-90dana	103.585	95.617	120.379	83.833
Docnja od 91-180 dana	209.387	195.594	200.540	200.540
Docnja od 181-360 dana	276.777	260.323	185.783	185.783
Docnja preko 360	845.542	836.806	671.430	671.430
Ukupno	3.228.629	1.388.341	2.795.239	1.141.586

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Stanje 01. januara	1.141.586	936.621
Povećanje	246.755	204.965
Smanjenje		
Otpis		
Stanje 31. decembra	1.388.341	1.141.586

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobi preduzeća.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2012. i 2011. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

	2012	2011
Ukupne obaveze	1.754.803	1.884.054
Minus: Gotovinski ekvivalenti i gotovina	454.958	279.046
Neto dugovanja	1.299.845	1.605.008
Sopstveni kapital	11.736.345	10.105.166
Kapital -Ukupno	13.036.190	11.710.174
Koeficijent zaduženosti u %	9,97	13,71

- *Neto dugovanje se dobija kada se ukupne obaveze (uključujući dugoročna rezervisanja, dugoročne obaveze , kratkoročne obaveze)*
- ***Ukupan kapital se dobija kao zbir kapitala iskazanog u bilansu stanja i neto dugovanja.*

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

5. PRIHODI OD PRODAJE

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1.556.950	595.891
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	269.911	199.930
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	4.952.186	5.359.294
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	844.788	949.385
Ukupno	7.623.835	7.104.500

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od zakupnina	55.580	47.236
Ostali poslovni prihod	29.512	11.944
Ukupno	85.092	59.180

7. TROŠKOVI MATERIJALA I NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavna vrednost prodate robe:

U hiljadama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost prodate robe	675.801	555.340
Ukupno	675.801	555.340

Troškovi materijala:

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi materijala za izradu	437.855	421.164
Troškovi ostalog materijala	103.599	113.431
Troškovi goriva i energije	1.672.089	1.827.833
Ukupno	2.213.543	2.362.428

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	732.159	717.624
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	184.904	183.673
Troškovi naknada po ugovoru o delu	18.625	17.115
Troškovi naknade fizičkim licima	11.680	1.698
Ostali lični rashodi i naknade	98.377	100.923
Ukupno	1.045.745	1.021.033

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi amortizacije	949.251	860.634
Troškovi rezervisanja	42.042	108.410
Ukupno	991.293	969.044

10. OSTALI POSLOVNI RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Troškovi transportnih usluga	587.001	468.293
Troškovi usluga održavanja	122.120	113.056
Troškovi zakupnina	47.666	55.188
Troškovi sajma	933	1.456
Troškovi reklame i propagande	11.468	9.826
Troškovi ostalih usluga	83.362	91.224
Troškovi neproizvodnih usluga	341.574	272.275
Troškovi reprezentacije	11.648	9.249
Troškovi premija osiguranja	30.786	24.922
Troškovi platnog prometa	5.228	4.874
Troškovi članarina	2.430	2.521
Troškovi poreza	28.781	50.844
Ostali nematerijalni troškovi	72.301	56.318
Ukupno	1.345.298	1.160.046

11. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

U hiljadama RSD	2012	2011
Prihodi od kamata	106.495	78.174
Pozitivne kursne razlike	276.739	140.097
Ostali finansijski prihodi	17.372	4.075
Ukupno	400.606	222.346

U hiljadama RSD	2012	2011
Rashodi kamata	53.145	35.966
Negativne kursne razlike	161.200	235.129
Ostali finansijski rashodi	3.031	4.786
Ukupno	217.376	275.881

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

12. OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	17.167	23.794
Dobici od prodaje materijala	895	3.527
Viškovi	66	24
Prihodi od smanjenja obaveza	1.024	24
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	0	13.215
Ostali prihodi	3.916	27.039
Naplaćena otpisana potraživanja	1.091	0
Ukupno	24.159	67.623

Ostali rashodi

U hiljadama RSD	2012	2011
Gubici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja	11.080	52.851
Gubici od prodaje materijala	16	1.750
Manjkovi	77	77
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	26.594	5.489
Sudski troškovi, tužbe, kazne	0	210
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha	61	
Ostali nepomenuti rashodi	6.013	12.120
Rashodi obezvređenja dugoročnih fin. Plasmana	26.007	
Rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja	245.120	191.703
Ukupno	314.968	264.200

13. POREZ NA DOBITAK

U hiljadama RSD	2012	2011
Tekući poreski rashodi	89.369	71.509
Odloženi poreski prihodi	7.840	17.722
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	81.529	53.787

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

14. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti	Ostala nemat. ulaganja	Ukupno
	i licence		
Nabavna vrednost			
Stanje 01.01.2012.godine	24.366	62.157	86.523
Povećanje		4648	4.648
Prenos sa drugih konta			0
Kursne razlike	2183	4187	6.370
Smanjenje	199		199
Stanje 31.12.2012. godine	26.350	70.992	97.342
Ispravka vrednost			0
Stanje 01.01.2012.godine	14.594	42.022	56.616
Amortizacija u toku godine	5.347	32.374	37.721
Kursne razlike	1338	-18.420	-17.082
Prenos sa drugih konta			0
Smanjenje	675		675
Stanje 31.12.2012. godine	20.604	55.976	76.580
Neto sadašnja vrednos 31.12.2011.	9.772	20.135	29.907
Neto sadašnja vrednos 31.12.2012	5.746	15.016	20.762

14. a) NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promene na nekretninama, postrojenu i opremi su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala osnovna sredstva	Sredstva u pripremi i avansi	Ulaganja u tuđa o.s	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 01.01.2012.godine	1.873.353	11.797.172	92.795	385.363	3.423	14.152.106
Povećanje	20.590	420.594	2.483	371.419	0	815.086
Prenos sa drugih konta	108.389	227.019		-345.484	10.076	0
Kursne razlike	78.879	458.976	-45.869	8.514	0	500.500
Smanjenje	2.482	49.240	0	0	0	51.722
Stanje 31.12.2012. godine	2.078.729	12.854.521	49.409	419.812	13.499	15.415.970
Ispravka vrednost						
Stanje 01.01.2012.godine	768.555	5.775.130	22.558	0	3.423	6.569.666
Amortizacija u toku godine	48.554	856.183	4.558	0	1.119	910.414
Kursne razlike	3.514	156.813	-22.558	0	0	137.769
Prenos sa drugih konta	1.365	-1.365	0	0	0	0
Smanjenje	2.280	41.704		0		43.984
Stanje 31.12.2012. godine	819.708	6.745.057	4.558	0	4.542	7.573.865
Neto sadašnja vrednost na dan 31.12.2011.	1.104.798	6.022.042	70.237	385.363	0	7.582.440
Neto sadašnja vrednost 31.12.2012	1.259.021	6.109.464	44.851	419.812	8.957	7.842.105

15. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Nabavna vrednost u 000 RSD		
Stanje 01.01.2012.godine	63.267	63.267
Smanjenje	0	0
Stanje 31.12.2012. godine	63.267	63.267
Ispravka vrednosti		
Stanje 01.01.2012.godine	40.177	38.765
Amortizacija u toku perioda	1.411	1.413
Smanjenje	0	0
Stanje 31.12.2012. godine	41.588	40.178
Neto sadašnja vrednost 2012.	21.679	23.089

Investicione nekretnine u iznosu odnose na zgrade date u zakup i to na lokaciji Rakovica , dato Hoyer-u u zakup. Zatim Prodajni centar u Novom Sadu. Stara lokacija u Nišu i Kraljevu je data u zakup.

16. UČEŠĆE U KAPITALU

U hiljadama RSD	2012	2011
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravkaučešće u kapitalu Tehnogas Hellas	-26.007	
Učešće u kapitalu ostala pravna lica	18.803	18.803
Ispravka vrednosti ost.pr.lica	-18.213	-18.213
Ukupno	590	26.597

Grupa je, u skladu sa računovodstvenom politikom, na dan 31. decembra 2012. godine, učešća u kapitalu banaka i privrednih društava, vrednovalo po nabavnoj vrednosti jer ne postoji aktivno tržište.

17. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Ostali dugoročni plasani	270.046	289.534
Hartije od vrednosti koje se drže do dospeća	89	
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasman	-498	-498
Ukupno	269.637	289.036

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

18. ZALIHE

U hiljadama RSD	2012	2011
Materijal i rezervni delovi	70.097	58.572
Nedovršana proizvodnja	50.999	29.039
Gotovi proizvodi	26.068	57.083
Roba	114.223	73.923
Dati avansi	180.240	153.957
Ispravka vrednosti datih avansa	0	0
Ukupno	441.627	372.574

19. POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Kupci u zemlji	2.553.947	2.795.239
Kupci u inostranstvu	674.682	
Ispravka vrednosti kupaca	-1.388.341	-1.141.586
Ostala potraživanja iz specifičnih poslova	156.638	121.791
Ostala potraživanja	30.105	29.072
Ispravka vrednosti ostalih potraživanj	-17.024	-18.115
Ukupno	2.010.007	1.786.401

20. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročni krediti u zemlji	9.675	13.085
Hartije od vrednosti kojima se trguje	3.784	4.807
Ostali kratkoročni plasmani	2.208.830	1.410.309
Ispravka vrednosti hartij od vr.kojima se trg.	-3.784	-4.807
Ukupno	2.218.505	1.423.394

21. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2012	2011
Hartije od vrednosti	291	383
Blagajna i ostala novčana sreestva	1.915	511
Devizni i dinarski tekući račun	452.752	278.152
Ukupno	454.958	279.046

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

22. POREZ NA DODATU VREDOST I AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Porez na dodatu vrednost	171.803	124.064
Unapred plaćeni troškovi	12.554	6.686
Ostal AVR	11.196	34.438
Ukupno	195.553	165.188

23. OSNOVNI KAPITAL

Kapital konsolidovanog preduzeća:

U hiljadama RSD	2012	2011
Akcijski kapital	1.866.518	1.866.454
Udeli	0	0
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	14.397	14.254
Zakonske rezerve	367.078	367.078
Statutarne rezerve	915.161	915.301
Revalorizacione rezerve	576.826	219.334
Neraspoređena dobit	8.002.598	6.728.978
Gubitak	-11.112	-11.112
Ukupno	11.736.345	10.105.166

Struktura akcijskog kapitala pojedinačnog preduzeća Messer Tehnogas na dan 31. decembra je sledeća:

	Broj običnih	% učešća
	akcija u 2012	
Messer Group GmbH	849.396	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	18,06
Ukupno	1.036.658	100

Struktura udela u Progasu doo:

Udeli	Vrednost u EUR	%
Messer Tehnogas	1.225.750	100
Ukupno	1.225.750	100

Struktura udela u Messer Bleone doo:

Udeli	Vrednost u EUR	% udela
Messer Tehnogas	220.000	100
Ukupno	220.000	100

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Struktura udela u Messer BH GAS doo:

Udeli	Vrednost u EUR	% udela
Messer Tehnogas	8.500.000	100
Ukupno	8.500.000	100

Struktura akcionara u Messer Albagaz, Tirana

Udeli	Vrednost u ALL	% udela
Messer Tehnogas	505.272.000	100
Ukupno	505.272.000	100

Struktura akcionara u Messer Aligasu:

	Broj akcija	%
Messer Tehnogas	2.122.276.638	99,95
Messer Austrija	274.984	0,01
Messer Bulgaria	274.984	0,01
Messer Hungarogas	274.984	0,01
Messer Tatrugas	274.984	0,01
Ernst Bode	1	0,00
Wolfgang Indenhuck	1	0,00
Adof Walth	1	0,00
Ukupno	2.123.376.577	100,00

Kapital manjinskih akcionara u Messer Aligasu u turskim lirama:

U Turskim lirama na dan 31.12.2012	Ukupan kapital	Manjinski kapital
Osnovni kapital	21.233.766	10.999

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

Ukupan akcijski kapital u Messer Tehnogas-u podeljen je na 1.036.658 komada običnih akcija nominalne vrednosti od RSD 1.800,00 po akciji.

Osnovna zarada po akciji je 1.228 RSD. U 2011. ona je iznosila 789 RSD. Osnovna zarada po akciji je izračunata deljenjem neto dobiti sa ukupnim brojem običnih akcija.

24. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja

U hiljadama RSD	2012	2011
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	97.364	97.364
Ostala dugoročna rezervisanja	903	1.668
Ukupno	98.267	99.032

25. DUGOROČNE OBAVEZE

Dospeće navedenih kredita sa stanjem na dan 31. decembra 2012. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2012	2011
Dugoročni krediti	13.946	120.922
Ukupno	13.946	120.922

Sa Agencijom za privatizaciju koja je punomoćnik prodavca RTB Bor u rekonstrukciji zaključen je Ugovoru br.3428 od 4.07.2009 od dana preduzeće je steklo vlasništvo nad kisekanom Bor. Vrednost osnovnih sredstava je 2.500.000 USD tj. 1.772.421,80 EUR na dan zaključenja ugovora. Od ukupnog iznosa 45% plaćeno je po Ugovoru, a 55% ugovorene cene uplatiće se u pet jednakih godišnjih rata od po 194.966,40 EUR koje se uvećavaju za kamatu obračunatu po šestomesečnom EURIBOR +2%. Messer Tehnogas je izmirio ovu svoju obavezu.

26. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Kratkoročne finansijske obaveze	642.247	548.133
Ukupno	642.247	548.133

27. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Primljeni avansi	38.654	35.182
Dobavljači u zemlji i inostranstvu	643.497	825.362
Osale obaveze iz poslovanja	511	574
Ostale obaveze iz specifičnih poslova	160.006	121.791
Ukupno	842.668	982.909

28. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2012	2011
Obaveza za neto zarede i naknade zarada	12.610	2.552
Obavza za poreze na zarade i naknade	502	33
Obaveze za doprinose na zarade i naknade	7.605	898
Obaveze na teret poslodavca za zarede	0	333
Ostale obaveze	8.107	19.905
Ukupno	28.824	23.721

29. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VREDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR

U hiljadama RSD	2012	2011
PVR	69.285	30.595
Obaveze za ostale javne prihode	55	31.394
Obaveze za porez na dodatu vrednost	35.693	27.509
Ukupno	105.033	89.498

30. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2012	2011
Tuđa roba na zalihama		
Ambalaža drugih lica	10	10
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	40.991	94.189
Ostalo	1.074	1.074
Stanje na dan 31 decembar	42.235	95.433

Ostalo u vanbilansnoj evidencije je zemljište kupljeno za potrebe stambene izgradnje. Tuđa oprema uključuje POS terminale za platne kartice Societe General banke.

31. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2012	2011
Neto dobitak	1.273.620	817.675
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji (u RSD)	1.228	789

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

32. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Odnos sa povezanim preduzećima – potraživanja:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Tehnoplina	785.793	655.325
Messer Croatia Plin	238.158	67.995
Messer Hungarogas	182.154	181.468
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Romania	76.668	98.405
Messer Mostar Plin	53.964	30.448
Messer Vardar Tehnogas	46.141	55.328
Messer Slovenija	43.697	41.895
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Technoga Praga	3.229	
Messer Group	1.621	
Messser Ukraina	79	
Messer Austria		1733
Ukupno	1.590.107	1.313.926

Potraživanja za date avanse:

	RSD 000	RSD 000
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	106.185	107.857
Ukupno	107.857	107.857

Odnos sa povezanim preduzećima – obaveze:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Group	92.271	130.530
Messer Vardar Tehnogas	16.230	30.985
Messer Croatia plin	15.953	2.784
Messer Austria	13.758	17.011
MEC	8.966	
Messer Hungarogas	7.207	2.143
Messer Information Services	3.753	4.400
Messer Gas Pack	2.942	35.272
ASCO Carbon Dioxid	477	941
Messer Francuska	237	
Messer Belgija	73	
Messer Tehnoplina		35.473
Messer Mostar		6.174
Messer Tehnogas, Prag		564
Messer Meical Austria		476
Messer Bulgaria		153
Ukupno	161.867	266.906

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

Odnos sa povezanim preduzećima – prihod:

U hiljadama RSD	2012	2011
Messer Tehnoplina	785.793	655.325
Messer Croatia Plin	238.158	67.995
Messer Hungarogas	182.154	181.468
Messer Bulgaria	137.418	165.194
Messer Romania	76.668	98.405
Messer Mostar Plin	53.964	30.448
Messer Vardar Tehnogas	46.141	55.328
Messer Slovenija	43.697	41.895
Messer Italia	21.185	16.135
Messer Technoga Praga	3.229	
Messer Group	1.621	
Messser Ukraina	79	
Messer Austria		1733
Ukupno	1.590.107	1.313.926

	2012	2011
Obaveze za kredite	EUR 000	EUR 000
Messer Mostar	4.647	4.034
Messer Tehnoplina	1.000	1.000
Ukupno	5.647	5.034

33. POTENCIJALNE OBAVEZE

(a) Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Grupa je uključeno u izvestan broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa rutinski procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnjenja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2011. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova. Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 24, na dan 31. decembra 2011. godine Grupa je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 97.364 hiljada.

AD "Messer Tehnogas", Beograd
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama USD	U hiljadama RSD
UniCredit banka -Carinska garancija		5.100
UniCredit banka - Beogradski vodovod i kanalizacija		6.850
UniCredit banka -Ministarstvo životne sredine		2.000
UniCredit banka -KBC Zemun		1.018
Vojvođanska banka -Agencija za privatizaciju RS	250	22.052
UniCredit banka -Nikola Testla		2.895
UniCredit banka -Energoprojekt		1.076
		0
Ukupno		40.991

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Povećanje cene električne energije za potrošače na visokom naponu od 1. januara 2013. izazvaće momentalno povećanje troškova i negativan uticaj na rezultat kompanije u narednom periodu. Promena dobavljača električne energije u februaru 2013. godine, čija je cena niža od ponuđene cene EPS-a, u manjoj meri će ublažiti negativan uticaj povećanja cene struje na rezultat.

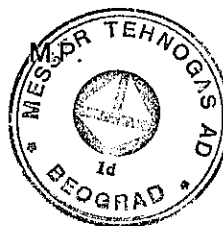
Pored ovog drastičnog povećanja troškova, neizvesna situacija u vezi sa tenderom za strateškog partnera Železare Smederevo, najvećeg kupca Messer Tehnogasa, i zaustavljanje proizvodnje u ovoj čeličani, takođe će imati negativan efekat na rezultat kompanije.

U Beogradu 10.04.2013. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i
knjigovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

II. GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

1. Verodostojan prikaz razvoja I rezultata poslovanja a naročito finansijsko stanje u kome se Društvo nalazi i podaci važni za procenu stanja imovine Društva

Stopa rasta BDP-a Republike Srbije u 2012. godini bila je negativna i iznosila je -2% u odnosu na prethodnu godinu, kao rezultat pada poljoprivrednih aktivnosti, proglašenog vanrednog stanja u februaru zbog ekstremno niskih temperatura, snežnih padavina i zamrznutog Dunava, restrikcija električne energije, kao i zbog povlačenja U.S. Stil-a iz Srbije i prekida proizvodnje. Prognoze za 2013. godinu su malo optimističnije, uz predviđen rast BDP-a od 2% najviše zahvaljujući planiranom izvozu Fiat-a.

Iako je tender za strateškog partnera Železare Smederevo odlagan nekoliko puta tokom 2012. godine, nijedna od zainteresovanih kompanija za preuzimanje ovog velikog industrijskog preduzeća i glavnog izvoznika Srbije nije dostavila ponudu, te su visoke peći u Železari ugašene od jula 2012. godine. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa i neizvesna situacija u vezi sa tenderom i mogući rizici u vezi sa gubitkom tako velikog i značajnog kupca trajala je do kraja 2012. godine.

Usporavanje industrijske proizvodnje, pored ekonomske krize koja se i dalje intenzivno oseća u privredi zemlje, uzrokovali su i parlamentarni i predsednički izbori u maju, kao i vreme posle izbora do formiranja Vlade.

Srbija je 2012. godine imala najniži nivo direktnih stranih investicija za proteklih sedam godina (232 miliona Evra), najviše zbog negativnog efekta prodaje udela grčkog OTE-a u Telekomu Srbije državi.

Lokalna valuta je neprekidno slabila u odnosu na evro od početka godine (104,64 RSD za 1 evro 1. januara, 2012) do sredine avgusta, kada je dostigla istorijski najnižu vrednost od 119,07 RSD za 1 evro. Od početka oktobra, dinar je bio stabilan i održavao vrednost između 113 i 114 RSD za 1 evro do kraja 2012.

U ovoj godini, dinar je nominalno oslabio 7,98% u odnosu na prošlu godinu, dok je indeks potrošačkih cena bio 12,2% u odnosu na 2011. daleko premašivši ciljni okvir Narodne banke Srbije od 4% \pm 1,5%.

Ključni pokazatelji poslovanja konsolidovanog društva 2012. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA

	31.12.2012	31.12.2011
	RSD 000	RSD 000
Poslovni prihodi	7.747.069	7.184.548
Prihodi od prodaje	7.623.835	7.104.500
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	13.058	8.292
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	78.722	355.094
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	53.638	342.518
Ostali poslovni prihodi	85.092	59.180
Poslovni rashodi	6.271.680	6.067.891
Nabavna vrednost prodate robe	675.801	555.340
Troškovi materijal	2.213.543	2.362.428
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.045.745	1.021.033
Troškovi amortizacije i rezervisanja	991.293	969.044
Ostali poslovni rashodi	1.345.298	1.160.046
Poslovni dobitak	1.475.389	1.116.657
Finansijski prihodi	400.606	222.346
Finansijski rashodi	217.376	275.881
Ostali prihodi	24.159	67.623
Ostali rashodi	314.968	264.200
Dobitak iz redovnog poslovanja	1.367.810	866.545
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja	-12.662	4.917
Dobitak pre oporezivanja	1.355.148	871.462
Poreski rashodi perioda	89.369	71.509
Odloženi poreski prihodi	0	0
Odloženi poreski rashodi	7.841	17.722
Neto dobitak	1.273.620	817.675

Konsolidovano društvo je 2012. godine ostvario rast prihoda od prodaje za 7,3% u poređenju sa prethodnom godinom.

BILANS STANJA

	31.12.2012	31.12.2011
	RSD 000	RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerjalna ulaganja	20.762	29.907
Nekretnine, postojenja i oprema	7.842.105	7.582.440
Investicione nekretnine	21.679	23.089
Učešće u kapitalu	590	26.597
Ostali dugoročni finansijski plasmani	269.637	289.036
Ukupna stalna imovina	8.154.773	7.951.069
Obrtna imovina		
Zalihe	441.627	372.574
Potraživanja	2.010.007	1.786.401
Potraživanja za više plaćen porez na dobit	1.209	1.982
Kratkoročni finansijski plasmani	2.218.505	1.423.394
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	454.958	279.046
Porez na dodatu vrednost i AVR	195.553	165.188
Ukupna obrtna imovina	5.321.859	4.028.585
Odložena poreska sredstva	14.516	9.566
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	13.491.148	11.989.220
Vanposlovna aktiva	42.235	95.433
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.871.397	1.871.333
Rezerve	1.873.462	1.515.967
Nerspoređena dobit i gubita	8.013.710	6.740.090
Ukupan kapital	11.758.569	10.127.390
Dugoročna rezervisanja	98.267	99.032
Dugoročni krediti	13.946	120.922
Ostale dugoročne obaveze	0	0
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	642.247	548.133
Obaveze iz poslovanja	842.668	982.909
Ostale kratkoročne obaveze i PVR	28.824	23.721
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	105.033	89.498
Obaveze po osnovu poreza na dobit	23.818	16.948
Ukupne kratkoročne obaveze	1.642.590	1.661.209
Odložene poreske obaveze	0	2.891
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	13.491.148	11.989.220
Vanbilansa pasiva	42.235	95.433

2. Opis očekivanog razvoja Društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama Društva, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Društva izloženo

Prognoze za 2013. godinu su optimističnije u odnosu na predviđanja za 2012. Predviđena stopa rasta BDP-a iznosi 2%, a stopa rasta industrijske proizvodnje 1,6%, međutim, i dalje su značajni rizici od slabijeg priliva inostranih kredita, kao i slabog priliva stranih direktnih investicija (2012. godine iznosile su samo 232 miliona evra). Visoka stopa nezaposlenosti imaće snažan uticaj na finalnu potrošnju (2012. godine stopa je 22,4% sa tendencijom rasta).

Železara Smederevo, ni posle nekoliko odlaganja tendera za strateškog partnera nije dobila nijednu ponudu od zainteresovanih kompanija, tako da su visoke peći ugašene od jula 2012. godine. Najavljeno pokretanje jedne visoke peći 22. aprila 2013. godine, kao i najavljeni pregovori sa predstavnicima Fiata o snabdevanju ove kompanije limovima za automobilske šasije, predstavlja mogućnost da država nakon pokretanja proizvodnje ipak pronađe strateškog partnera. Pokretanje proizvodnje u Železari Smederevo imaće veliki uticaj na rast industrijske proizvodnje u Srbiji (udeo čeličane u ukupnoj industrijskoj proizvodnji 2011. godine bio je 5%), kao i jačanje izvoznih aktivnosti zemlje.

Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa, a postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema profilu potrošnje U.S. Stil-a koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane, te neizvesnost u vezi sa proizvodnjom i opstankom Železare može imati veliki uticaj na Messer Tehnogas. Železara Smederevo je najveći kupac Messer Tehnogasa, a postrojenje za razlaganje vazduha u Smederevu projektovano je prema profilu potrošnje U.S. Stil-a koji je garantovao ispunjenost proizvodnih kapaciteta za snabdevanje čeličane, te neizvesnost u vezi sa proizvodnjom i opstankom Železare može imati veliki uticaj na Messer Tehnogas, ne samo zbog smanjenja prihoda od prodaje Železari, već i zbog tehničkog rešenja postrojenja Messer Tehnogasa u Smederevu, napravljenog ne za snabdevanje tržišta, već za zadovoljenje tražnje Železare, što će dovesti do višestruko većih troškova električne energije po jedinici proizvoda nego što bi to bilo normalno.

Jednokratno povećanje EPS-ove cene električne energije za potrošače na visokom naponu od skoro 70% od januara 2013. godine u Srbiji jedan od najvećih rizika. Iako je Messer Tehnogas potpisao ugovor o snabdevanju sa drugim snabdevačem, cena električne energije i dalje je skoro 50% viša u odnosu na cenu iz 2012. godine, što će imati veliki uticaj na rast troškova proizvodnje, a tako i nižu dobit od planirane.

U planu poslovanja konsolidovanog društva za 2013. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 7.578.297 HRSD i investicije u iznosu od 1.414.977 HRSD.

U pogledu prodajnog programa Kompanije, očekuje se da će zadržati svoj udeo na tržištu i radi na pojedinačnim oblastima kako bi se povećala efikasnost u mnogim segmentima poslovanja. Takođe, plan Kompanije je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i značajan rast investicija u poređenju sa 2012. kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

Glavna investicija Messer Tehnogasa u 2013. godini je izgradnja postrojenja za razlaganje vazduha u Boru vrednog 20 miliona evra, tri puta većeg kapaciteta od dosadašnje fabrike, iz koje će se nova topionica u RTB-u Bor snabdevati gasovima.

3. Svi važniji poslovni događaji koji su nastupili nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu tokom prva tri meseca 2013. godine u iznosu od 865.000 EUR;
- primljena dividenda od Messer BH Gasa 17.4.2013. godine u iznosu od 2.000.000 EUR, na osnovu dobiti ostvarene 2012. godine;
- promena snabdevača električne energije – od 1. januara 2013. godine Messer Tehnogas električnom energijom više ne snabdeva Elektroprivreda Srbije;

4. Svi značajniji poslovi sa povezanim licima

- dokapitalizacija Messer Aligaza u iznosu od 3.547.393 EUR u toku 2012. godine
- dokapitalizacija Messer Bleone u iznosu od 200.000 EUR 2012 godine
- Messer BH Gas, Sarajevo je pozitivno poslovalo 2010. i 2011. godine i ostvarilo dobit. Iz dobiti ostvarene 2010. i 2011. godine, Kompaniji je biti isplaćena dividenda kao osnivaču, od 2 miliona EUR neto;

5. Aktivnosti Društva na polju istraživanja i razvoja

Društvo nije imalo aktivnosti na polju istraživanja i razvoja

III. PODACI O STEČENIM SOPSTVENIM AKCIJAMA

Društvo ne poseduje sopstvene akcije. Društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

IV. IZJAVA O PRIMENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

1. Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Društvo primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

2. Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom

Društvo je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije)

Društvo je nastavilo da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu

3. Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja

V. IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG KONSOLIDOVANOG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine i promenama na kapitalu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje.

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

VI. ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva će biti razmatran na Odboru direktora na sednici koja se održava 07.05.2013. godine. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još uvek nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja

VII. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti i pokriću gubitaka donosi se na nivou svakog zavisnog društva i matičnog društva posebno.

VIII. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji konsolidovani izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće usvojena na redovnoj godišnjoj skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti

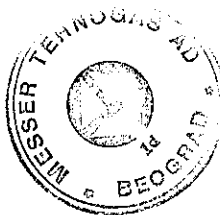
Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

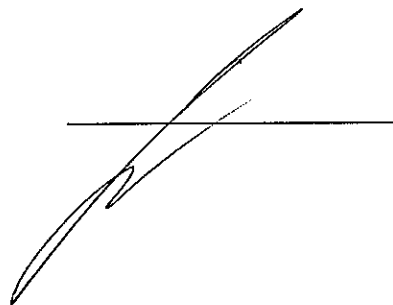
U Beogradu,

Dana 24.04.2013.

Izvršni direktor

Ernst Bode

A handwritten signature in black ink, written over a horizontal line.

A small, stylized handwritten mark or signature.